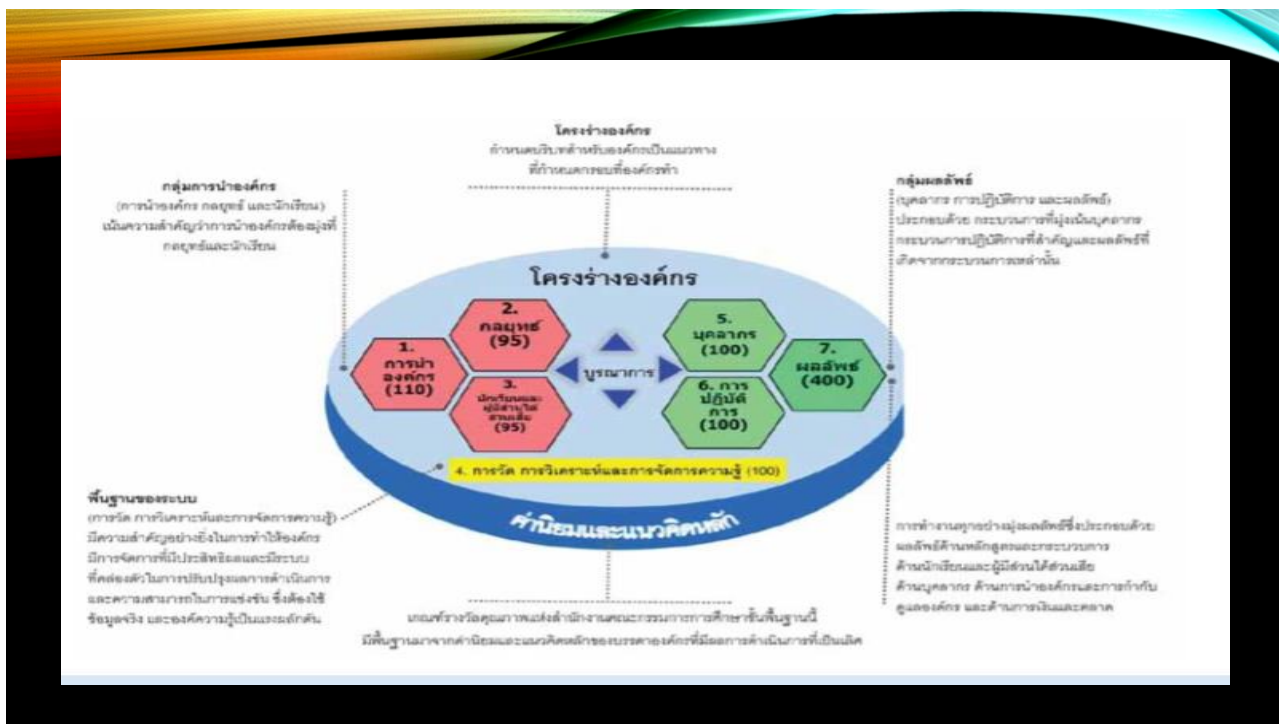

รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA

โครงร่างองค์กร

โครงร่างองค์กร

- เป็นภาพรวมองค์กร ที่มีอิทธิพลต่อวิธีการดำเนินงาน
- เป็นความท้าทายที่องค์กรเผชิญอยู่ เป็นบริบทที่ใช้ตอบ หมวด 1-7
- เป็นจุดเริ่มต้นที่เหมาะสมที่สุดในการประเมินตนเอง และการเขียนรายงาน
- ช่วยระบุสารสนเทศสำคัญขององค์กร ให้เข้าใจตัวเอง สื่อความเข้าใจในองค์กรให้ตรงกัน

ก.สภาพแวดล้อมองค์กร ที่ประกอบด้วย

- (1) โรงเรียนมีแผนการเรียนที่สำคัญคืออะไรบ้าง
- (2) วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม สมรรถนะหลักของโรงเรียน คืออะไร
- (3) ลักษณะโดยรวมของบุคลากร(กี่กลุ่ม อะไรบ้าง สิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพและความปลอดภัยของบุคลากร มีอะไรบ้าง)
- (4) สินทรัพย์ (อาคารสถานที่ เทคโนโลยี อุปกรณ์สำคัญอะไรบ้าง)
- (5) กฎระเบียบข้อบังคับที่สำคัญ (การประกันคุณภาพการศึกษา อาชีวอนามัยและความปลอดภัย , ระเบียบการเงิน ฯลฯ)
- (6) สมรรถนะหลักของโรงเรียน (เรื่องที่โรงเรียนมีความชำนาญที่สุด) มีอะไรบ้าง

ข. ความสัมพันธ์ระดับองค์กร

- (1) โครงสร้างองค์กร (ระบบกำกับดูแลองค์กร)
- (2) นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ความต้องการและความคาดหวัง)
- (3) ผู้ส่งมอบและพันธมิตร ผู้ให้ความร่วมมือ (ข้อกำหนดของห่วงโซ่อุปทาน)

2.สภาพการณ์ขององค์กร

ก.สภาพแวดล้อมของการแข่งขัน

- (1) ลำดับในการแข่งขัน (อยู่ในลำดับที่เท่าใด อธิบายขนาดและการเติบโต โรงเรียนที่เป็นคู่แข่งมีจำนวนเท่าไร)
- (2) การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการแข่งขัน (การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ)
- (3) แหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและเชิงแข่งขันทางการศึกษา ข้อจำกัด)

ข.บริบทเชิงกลยุทธ์ (ระบุความท้าทายเชิงกลยุทธ์และความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญด้านหลักสูตร ด้านการปฏิบัติการ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านทรัพยากรบุคคลโรงเรียน)

ค.ระบบการปรับปรุงผลการดำเนินงาน

(ระบอบองค์ประกอบสำคัญของระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการ กระบวนการที่สำคัญของโรงเรียน)

พันธมิตร หมายถึง องค์กรหรือกลุ่มบุคคลสำคัญที่ตกลงทำงานร่วมกับองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ร่วมกัน (ความร่วมมือทางการ)

1. ลักษณะองค์การ : คุณลักษณะที่สำคัญของโรงเรียนคืออะไร

- ▶ เป็นการอธิบายถึงสภาพแวดล้อมการดำเนินงานของโรงเรียนและความสัมพันธ์หลักกับ ผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ส่งมอบ คู่ความร่วมมือ
- ▶ การอธิบายดังกล่าวจะตอบคำถามต่อไปนี้

ก. สภาพแวดล้อมขององค์กร

- (1) **หลักสูตร** โรงเรียนมีหลักสูตรและบริการ อะไรบ้าง ความสำคัญเชิงเปรียบเทียบของแต่ละหลักสูตรและบริการ ต่อความสำเร็จของโรงเรียนคืออะไร โรงเรียนใช้วิธีการอย่างไรในการจัดหลักสูตรและบริการ
- (2) **วิสัยทัศน์ ค่านิยม และพันธกิจ** วิสัยทัศน์ ค่านิยม และพันธกิจ ของโรงเรียนที่ประกาศไว้คืออะไร สมรรถนะหลักของโรงเรียน (**core competencies**) คืออะไร และมีความเกี่ยวข้องอย่างไรกับพันธกิจของโรงเรียน

- **สมรรถนะหลักของโรงเรียน (core competencies)**
 - เรื่องที่โรงเรียนมี ความชำนาญที่สุด
 - เป็นขีดความสามารถเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ ซึ่งเป็นแกนหลักในการทำให้องค์กรบรรลุพันธกิจ หรือ ทำให้ได้เปรียบในสภาพแวดล้อมของตลาดหรือการบริการของตน
 - เป็นเรื่องที่คู่แข่ง หรือผู้ส่งมอบและคู่ความร่วมมือลอกเลียนแบบได้ยาก
 - สมรรถนะหลักของโรงเรียน (**core competencies**) จะช่วยคงความได้เปรียบในการแข่งขันของโรงเรียน
 - การไม่กำหนดสมรรถนะหลักที่ต้องการของโรงเรียน อาจส่งผลต่อความท้าทายเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญการเสียเปรียบในตลาด

(3) ลักษณะโดยรวมของบุคลากร

- ลักษณะโดยรวมของบุคลากรเป็นอย่างไร
- มีการจำแนกบุคลากรหรือพนักงานออกเป็นกลุ่มและประเภทอะไรบ้าง
- กลุ่มเหล่านี้มีการศึกษาระดับใด
- องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้พวกเขาผูกพันในการบรรลุพันธกิจและวิสัยทัศน์ขององค์กรคืออะไร
- บุคลากรและลักษณะงานขององค์กรมีความหลากหลายอย่างไร
- มีกลุ่มอะไรบ้างที่จัดตั้งให้ทำหน้าที่ต่อตรงกับองค์กร
- สิทธิประโยชน์และข้อกำหนดพิเศษด้านสุขภาพและความปลอดภัยที่สำคัญของบุคลากรมีอะไรบ้าง

(5) กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ

- โรงเรียนดำเนินการภายใต้สภาพแวดล้อมด้านกฎระเบียบข้อบังคับอะไรบ้าง
- กฎระเบียบข้อบังคับด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
- ข้อกำหนดเกี่ยวกับการมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ
- กฎระเบียบข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อม การเงิน และด้านหลักสูตรและบริการที่บังคับใช้กับโรงเรียนมีอะไรบ้าง

ฯลฯ

ข. ความสัมพันธ์ระดับองค์กร

- (1) โครงสร้างองค์กร โครงสร้างและระบบธรรมาภิบาลของโรงเรียนมีลักษณะอย่างไร
- (2) ผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มผู้เรียน และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญของโรงเรียนมีอะไรบ้าง (*) กลุ่มดังกล่าวมีความต้องการและความคาดหวังที่สำคัญต่อหลักสูตรและการบริการอย่างไร

(1) โครงสร้างองค์กร โครงสร้างองค์กรและระบบกำกับดูแลองค์กร

โรงเรียนมีระบบการกำกับดูแลองค์กรที่กำหนดไว้เป็นอย่างดีโดยระบุความสัมพันธ์เชิง ภาระงานไว้อย่างชัดเจน

(2) นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญจำแนกตาม หลักสูตรของโรงเรียนมีอะไรบ้าง และความคาดหวังที่สำคัญของกลุ่มนักเรียนและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียต่อหลักสูตรและบริการต่างๆ มีอะไรบ้างและมีความแตกต่างกันอย่างไร

(3) ผู้ส่งมอบและพันธมิตร

ผู้ส่งมอบที่สำคัญมีประเภทใดบ้าง

- กลุ่มต่างๆ เหล่านี้มีบทบาทอะไรในระบบงานโดยเฉพาะการสร้างหลักสูตรและการ ดำเนินการของหลักสูตรและบริการและการบริการสนับสนุนต่อผู้เรียน
- กลุ่มต่างๆ เหล่านี้มีบทบาทอะไรในการส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของ โรงเรียน
- โรงเรียนมีกลไกอะไรที่สำคัญในการสื่อสาร ผู้ส่งมอบและพันธมิตรที่เป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ
- กลุ่มต่างๆ เหล่านี้มีส่วนช่วยและร่วมทำให้เกิดนวัตกรรมของโรงเรียนอย่างไร
- โรงเรียน มีข้อกำหนดสำคัญของห่วงโซ่อุปทานอะไรบ้าง

พันธมิตร

- องค์กรหรือกลุ่มบุคคลที่ตกลงทำงานร่วมกับองค์กรเพื่อ
 - ให้บรรลุเป้าประสงค์ร่วมกัน
 - ปรับปรุงผลการดำเนินการ
 - ความร่วมมือที่เป็นทางการ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายเฉพาะ หรือเจตจำนงเฉพาะเจาะจง เช่น เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ หรือเพื่อส่งมอบผลิตภัณฑ์หรือบริการ
 - มีความเข้าใจอย่างชัดเจนในบทบาทและ ผลประโยชน์ที่มีร่วมกัน

2. สภาพการณ์ขององค์การ : สภาพการณ์เชิงกลยุทธ์ของสถาบันคืออะไร

อธิบายถึงสภาพแวดล้อมด้านการแข่งขัน ความท้าทาย ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ และระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการของโรงเรียน โดยตอบคำถามต่อไปนี้

ก. สภาพแวดล้อมด้านการแข่งขัน

(1) ลำดับในการแข่งขัน

โรงเรียนอยู่ที่ลำดับใดในการแข่งขัน ให้อธิบายขนาดและการเติบโตของโรงเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนของคู่แข่งว่าเป็นอย่างไร

(2) การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการแข่งขัน

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญซึ่งมีผลต่อสถานะการแข่งขันของโรงเรียน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่สร้างโอกาสสำหรับการสร้างนวัตกรรมและความร่วมมือคืออะไร (*)

(3) แหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

- แหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและเชิงแข่งขันที่สำคัญที่จะสามารถหาได้จากภายในชุมชนวิชาการมีอะไรบ้าง
- แหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบที่สำคัญที่มีอยู่จากภายนอกชุมชนวิชาการมีอะไรบ้าง
- มีข้อจำกัดอะไรบ้างในการได้มาซึ่งข้อมูลเหล่านี้ (ถ้ามี)
- แหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและเชิงแข่งขัน อาจรวมถึงสิ่งตีพิมพ์ในภาคการศึกษา กระบวนการเทียบเคียง รายงานประจำปี การประชุม (Conference) ต่างๆ เป็นต้น

- ความเข้าใจว่าคู่แข่งคือใคร มีจำนวนที่ราย และลักษณะที่สำคัญของคู่แข่ง เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการกำหนดว่าอะไรเป็นความได้เปรียบเชิงแข่งขันขององค์กรในธุรกิจและตลาด องค์กรชั้นนำมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในสภาพแวดล้อมด้านการแข่งขันในปัจจุบัน รวมถึง ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อผลการดำเนินงานประจำวันและการเปลี่ยนแปลงสำคัญที่เกิดขึ้น

ข. บริบทเชิงกลยุทธ์

- ความท้าทายและความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญด้านหลักสูตรและการบริการ ด้านการปฏิบัติการ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในวงกว้าง และด้านทรัพยากรบุคคลขององค์กรคืออะไร

• ปัจจัยความท้าทาย

- อาจรวมถึงต้นทุนการดำเนินงาน (เช่น วัสดุแรงงาน หรือสถานที่ตั้งทางภูมิศาสตร์)
- การขยายหรือหดตัวของตลาด การควบรวมหรือครอบครองกิจการทั้งโดยองค์กรเองและ โดย คู่แข่ง
- สภาวะเศรษฐกิจ รวมถึงความผันผวนของอุปสงค์และเศรษฐกิจขาลงทั้งระดับ ท้องถิ่นและระดับโลก วงจรธรรมชาติของธุรกิจ
- การนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่หรือทดแทน
- การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันด้านเทคโนโลยีหรือการมีคู่แข่งใหม่เข้าสู่ตลาด นอกจากนี้
- องค์กรอาจเผชิญกับความท้าทายที่เกี่ยวกับการสรรหา ว่าจ้าง และรักษาบุคลากรที่มี คุณภาพไว้

• การไม่ได้เตรียมพร้อมต่อเรื่องการปรับเปลี่ยนต่อเทคโนโลยี

- คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่มาแทนที่เครื่องพิมพ์ดีด
- โทรศัพท์มือถือที่กำลังมาแทนโทรศัพท์บ้านและโทรศัพท์ สาธารณะ
- เครื่องโทรสารจากบริการส่งเอกสาร เป็นจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์และ สื่อสังคมออนไลน์(Social media)

ค. ระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการ

- องค์ประกอบสำคัญของระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการ รวมทั้งกระบวนการประเมินผล กระบวนการเรียนรู้ระดับองค์กร และกระบวนการสร้างนวัตกรรมคืออะไร